

کنترل بیولوژیکی پژمردگی فوزاریومی سیبزمینی (*Fusarium oxysporum*) با جدایه‌های *Trichoderma* در شرایط مزرعه و تأثیر آنها در میزان محصول

فرخنده امتی^۱، مسعود ذاکر^{۱*} و علیرضا محمدی^۲

۱- محققان بخش تحقیقات گیاه‌پزشکی، مرکز تحقیقات کشاورزی شاهرود، صندوق پستی ۳۶۱۵۵-۳۱۳، شاهرود.
۲- محقق بخش تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، مرکز تحقیقات کشاورزی شاهرود، صندوق پستی ۳۶۱۵۵-۳۱۳.

* پست الکترونیکی نویسنده مسئول مکاتبه: mzakerus@yahoo.com

دریافت: ۲۸ مهر ۱۳۹۱، پذیرش: ۲۱ مرداد ۱۳۹۲

چکیده: استفاده از گونه‌های تریکودرما از جمله روش‌های بی‌خطر برای کنترل بیماری‌های گیاهی و همچنین مفید در کاهش مصرف سموم و آلودگی‌های زیست‌محیطی می‌باشد. در این تحقیق تعدادی از جدایه‌های تریکودرما که توانایی خوبی در کنترل عامل پژمردگی فوزاریومی سیبزمینی در شرایط آزمایشگاه و گلخانه از خود نشان داده بودند، در شرایط طبیعی مزرعه علیه این بیماری مورد ارزیابی قرار گرفتند. این بررسی‌ها در طی سال‌های ۸۸ و ۸۹ در مرکز تحقیقات کشاورزی شاهرود صورت گرفت. براساس نتایج دو سال بررسی مزرعه‌ای جدایه *T. virens* (T7) و بعد از آن *T. asperellum* (T2) در مقایسه با دیگر تیمارها و شاهد آلوده بهترین کارایی را در کاهش میزان بیماری از خود نشان دادند. همچنین در مقایسه با شاهد آلوده در تمامی کرت‌های تیمار شده با تریکودرما افزایش محصول محسوس بود ولی در تیمارهایی که جدایه‌های *T. virens* (T7) و *T. asperellum* (T2) در آنها دخیل بودند در مقایسه با شاهد آلوده اختلاف معنی‌دار مشاهده گردید. بنابراین می‌توان اذعان نمود که جدایه‌های *T. virens* و *T. asperellum* می‌توانند کارایی لازم برای کنترل بیماری پژمردگی فوزاریومی سیبزمینی را از خود بروز داده و می‌توان به‌عنوان قارچ‌کش‌های بیولوژیکی در این ارتباط از آنها سود جست.

واژگان کلیدی: بیوکنترل، *Trichoderma*، سیبزمینی، پژمردگی فوزاریومی، عملکرد